

Dirk De Coster en Anita Baeyens blijven ondanks groei van het bedrijf maximaal inzetten op hun witblauwe dubbeldoelkoeien

Melken met een dubbel doel

Met een nieuwe ligboxenruimte voor 67 melkkoeien en een 24 stands-draaimelkstal investeerden Dirk De Coster en Anita Baeyens in groei van hun bedrijf. Maar de dubbeldoelkoeien blijven daarbij horen. Bij schommelende melkprijzen betekent de vleeswaarde van de koeien een echte meerwaarde.

tekst **Annelies Debergh**

foto-impressie www.veeteelt.nl

Het landschap in het Vlaams-Brabantse Pajottenland is bezaaid met traditionele vierkantshoeves. Met een grote kudde dubbeldoelkoeien met daartussen af en toe traditioneel holsteinvee achter op het bedrijf valt 't Goterinhof van Dirk De Coster (45) en Anita Baeyens (46)

uit Kester op in de omgeving. Bij nader zicht blijkt het slechts om een dertigtal holsteinkoeien te gaan, met bijna 130 stuks is de kudde dubbeldoelkoeien wel vier keer zo groot. 'We melken volgens de mpr-uitslag gemiddeld 159 koeien', zo begint Dirk. 'Naast een dertigtal hol-

steinkoeien is de rest van de koeien allemaal witblauwdubbeldoel.'

Het aantal blijkt niet zomaar gekozen. 'Een bedrijf kan maximaal voor 125 koeien een vijfjarige premie krijgen voor zeldzame rassen. Tot voor kort kregen we per dier een premie van 100 euro. Als alles verloopt zoals gepland, dan wordt die premie binnenkort naar 175 euro opgetrokken.' In totaal ontvangt het bedrijf voor alle dieren vanaf zes maanden premie, concreet betekent dat een aantal van 175 premiegerechtigde dieren op dit bedrijf. 'De grens in bloedvoering zit op 87,5 procent', aldus Dirk.

Twée typen koeien in één

't Goterinhof van Dirk en Anita is één van de 29 Vlaamse bedrijven die nog aan de slag is met premiegerechtigde

De kudde witblauwe dubbeldoelkoeien met enkele zwartbonte accenten

Van links naar rechts:

- Dirk De Coster en Anita Baeyens
- 't Goterinhof fungeert ook als zorgboerderij en ontvangt plattelandsklassen
- De wachtruimte is voldoende ruim om beide groepen samen te brengen voor het melken
- De nieuwe stal biedt ruimte aan 67 melkkoeien, een wachtruimte en in de aanbouw een 24 stands-rotormelkput

witblauwe dubbeldoeldieren. De keuze is bewust. Zeker met het zicht op het einde van het melkquotumtijdperk hadden de bedrijfsleiders voor een ander ras kunnen kiezen. 'Een aantal van onze collega's kruisen volop in met het zicht op een hogere melkproductie per koe in 2015', erkent Dirk.

De overgang naar een melkrijker ras houdt hij in het achterhoofd, maar is nog nooit echt aan de orde geweest. 'We zitten in een boekhoudgroep en kunnen dan de cijfers goed vergelijken', stelt de melkveehouder. 'Het is weliswaar de premie die het model in evenwicht houdt, maar we zijn er ook van overtuigd dat bij schommelende melkprijzen de vleeswaarde duidelijk hoger ligt. De vleesprijzen voor dubbeldoelkoeien zijn de voorbije jaren toch wat hoger gaan liggen.'

Anita glimlacht en treedt haar man bij. 'In Vlaanderen hebben veel bedrijven zowel holstein als witblauw vleesvee, wij hebben de twee in één koe.'

De 159 melkkoeien leveren een rollend jaargemiddelde van 5202 kg melk met 3,72% vet en 3,43% eiwit. De gemiddelde leeftijd van de melkveestapel ligt met

vier jaar en negen maanden in de lijn van het Vlaamse gemiddelde. De koeien kalven af volgens een vast afkalfpatroon, dat loopt van augustus tot en met november.

'De afkalfleefijd van de vaarzen ligt rond de 25 maanden', voegt Dirk aan de gegevens toe. Ondanks de jonge leeftijd bij afkalven geeft dat geen extra geboorteproblemen. 'Vroeger hadden we vaker een keizersnede dan nu', legt hij uit. 'Sinds de classificatie van fokstieren volgens het dikbiltype zijn fokkers in staat enigszins te sturen in het geboortegemak. 'Zo kunnen we toch wat meer paren in de richting van gemakkelijk kalven. Een keizersnede is nu echt een uitzondering. Het voorbije jaar hebben we er slechts een moeten laten uitvoeren, en dan nog was het bij een vaars.'

Aandacht voor de moederlijnen

Op dit bedrijf huist nog steeds veel passie voor de dubbeldoelfokkerij. Zo insemineert deze veehouder alle koeien via kunstmatige inseminatie. Door gebruik van het stieradviesprogramma is inteelt in de fokkerij op een eenvoudige manier te vermijden. De stierkeuze valt ondanks de beperkte groep fokkers mee, zo geeft Dirk ook aan. 'Er zijn nog altijd genoeg bloedlijnen voor handen.'

De keuzemogelijkheden zijn voor een groot deel te danken aan een samenwerking tussen het Studie- en Documentatiecentrum voor Vlaamse Rassen (SDVR) en het grensoverschrijdende fokprogramma BlueSel in de regio's Vlaanderen, Wallonië en Noord-Frankrijk. 'BlueSel bezoekt telkens de betere koeien in de drie regio's en beslist vervolgens op basis van de bloedlijnen welke koeien uiteindelijk geselecteerd worden voor het fokken van nieuwe stieren. Door uitwisseling tussen BlueSel en SDVR komt telkens weer nieuw bloed ter beschikking van de dubbeldoelfokkers.'

Voor de selectie van in te zetten ki-stieren kijkt Dirk met name naar de moederlijnen. 'De voorouders van een stier

Dirk De Coster en Anita Baeyens

Dirk en Anita De Coster-Baeyens melken 130 dubbeldoelkoeien en 30 zwartbonten in hun nieuwe 24 stands-draaimelkstal.

Aantal koeien:	130 dubbeldoelkoeien
	en 30 holsteinkoeien
Melkproductie:	5202 3,72 3,43
Hoeveelheid land:	61 hectare

zijn belangrijk. Ik kijk altijd naar de prestaties van de moeder en de grootmoeder. Op die basis beslis ik of ik een stier al of niet wil inzetten.'

Het inseminatielijstje telt stieren als Vasco, Azuur, Gember, Favanne en Charel. In de huidige veestapel heeft met name het bloed van de stieren Sire en Tibo van het Waterblok en ook Hertog en Vasco goed werk afgeleverd. 'Vasco draait al een paar jaar mee en die gebruiken we nog steeds. Met goede stieren gaan we vaak lang door.'

Van de eigen fokkerij vertrokken al vier stieren richting ki. 'We hadden Cesar, Azuur, Charel en Hertog op de ki', somt de fokker op. En ook nu zijn er vier stiermoeders voor ki-doeleinden in beeld. Zo zijn op dit moment de koeien Aterry (v. Francis), Atina (v. Ulrik), Dorusdochter 3140 en Leotelg 1097 in beeld. 'Rond die vier zijn afspraken gemaakt over de te maken paringen. Als het een stierkalf wordt, dan gaat die weer naar de ki.'

Nieuwe 24 stands-draaimelkstal

Dat de fokkerij van de dubbeldoelkoeien nog levendig is op het bedrijf mag ook uit het management blijken. Zo investeerde het bedrijf onlangs in een nieuwe melkstal en extra ligboxenruimte om de groei van het aantal koeien beter op te kunnen vangen. 'Het melken was de beperkende factor geworden', geeft Anita aan. Ze wijst op de oude 2 x 6 visgraatmelkstal. 'We hebben in die visgraatmelkstal enkele jaren wel zeven uur per dag gemolken. Dat was echt te lang.'

Een 24 standsrotor voorziet in snel melken

Tussen de dubbeldoelkoeien zitten vier potentiële stiermoeders

De overgang naar een 24 standsrotor was groot, vindt Anita. 'We moeten het nu bijna gewoon worden om in anderhalf uur klaar te zijn met melken. Als één man melkt dan neemt het anderhalf uur in beslag. Melk je met twee dan komen we uit op een uur en een kwartier melken. Het gaat nu veel sneller. Melken is leuk, maar het mag ook niet te lang duren.'

De keuze voor een 24 standsrotor was snel gemaakt. 'Eerst zijn we een paar keer gaan melken in andere melkstallen. Zo zie je in de praktijk goed wat de beperkingen zijn en wat de voordelen zijn van elk melksysteem', legt Dirk uit. De zij-aan-zijmelkstal viel onder meer op die manier af. 'Er zit te veel variatie in onze koeien, zowel in bouw als in uiers. Dat zou met melken tussen de achterbenen, zelfs met het indexeren van de koeien, nooit hebben gewerkt voor onze dubbeldoelkoeien.'

De 24 standsrotor bleek uiteindelijk ideaal, zodat ook iemand alleen het melken aan zou kunnen. Dirk somt de voordelen op en noemt daaronder de korte loopafstanden. 'Nu kunnen we de koeien nog zijdelings melken en blijven we ook voldoende tijd hebben om zorg te besteden aan het reinigen en het voorbehandelen van de spenen.'

Behalve een voldoende ruime wacht-

ruimte en een dubbel separatiehek bevat de nieuwbouw nog een ruimte van 67 ligboxen. De oude ligboxenstal voorziet in nog eens 90 ligboxen. 'Als het afkalfseizoen start, willen we graag in twee groepen werken. Dan krijgen de verse koeien toegang tot de nieuwste stal. Zo hebben ze iets meer comfort.'

Naar twee productiegroepen

Met twee groepen bestaat ook de mogelijkheid om het rantsoen meer gericht op de productie te sturen. 'We proberen het eigen ruwvoer altijd zo veel mogelijk te benutten', legt Dirk uit. Hij verbouwt in totaal 28 hectare gras en 33 hectare mais. Het rantsoen van de koeien telt behalve mais en gras nog een maximum van tien kilo perspulp. Het krachtvoer wordt allemaal via de krachtvoerautomaat gegeven. 'Vroeger zat eiwit in het basisrantsoen, maar daar zijn we mee gestopt. Zowel het evenwichtige als eiwitrijke krachtvoer gaat nu via de krachtvoerautomaat. De automaat staat er toch en door met twee soorten te werken kunnen we de koeien individueel bijsturen.'

Met de recente investering in meer ligruimte en een nieuwe melkstal staan verdere groeiplannen voorlopig op een laag pitje. 'Bedrijven kunnen altijd groeien, maar uiteindelijk blijf je wel gebon-

den aan factoren als arbeid en grond', zo klinkt Dirk nuchter. Hij ziet meer in een verdere optimalisatie van het bedrijf. 'We willen het graag zelf en goed kunnen blijven doen. Dat vinden we belangrijk en dus hebben we geen extreme plannen.'

Daarbij beklemtoont Anita ook het sociale aspect. 'We vinden sociale activiteiten ook nog belangrijk.' De melkveehouderster was zelf een van de eerste zorgboerinnen in Vlaanderen en daarnaast ontvangt ze ook plattelandsklassen. De deur staat ook altijd open voor de eigen buurt. 'We vinden het belangrijk om ook met de burens in dialoog en gesprek te gaan over de activiteiten op de boerderij.'

Anita vertelt dat omstaanders het bewezen nauwkeurig volgen. 'Als de koeien een keer later buiten gaan, dan gebeurt het wel dat we daar ook reactie op krijgen. En laatst was een nieuwsgierige buur tijdens het melken naar de nieuwe melkstal komen kijken.' Ze beklemtoont het nut van draagvlak creëren bij de consument en geeft aan dat de koeien jaar rond ook overdag opstallen bijvoorbeeld nooit een optie zou zijn. 'Het is wel belangrijk dat je dat allemaal kan meegeven met de burger. Omstaanders waarderen dat en het bewijst ook later weer zijn nut.'

Het jongvee is in de oude stallen gehuisvest

Veel lucht- en lichtinlaat in het nieuwe ligboxengedeelte

